

INNSAMLINGSKONTROLLEN ÅRSBERETNING FOR 2020

Innsamlingskontrollens (IK) formål er å ivareta allmennhetens interesser i at innsamlinger til humanitære, kulturelle og religiøse formål m.v. organiseres og gjennomføres på en betryggende måte og at forvaltningen av midlene er forsvarlig. Stiftelsen er lokalisert i Oslo.

Styret.

Styret består av personer med økonomisk og juridisk kompetanse samt personer med erfaring fra innsamlingsarbeid. To av styremedlemmene oppnevnes av henholdsvis Den Norske Advokatforening og Den norske Revisorforening. Fire av styrets medlemmer med personlige varamedlemmer skal være personer som verken direkte eller indirekte har noen tilknytning til innsamlingsvirksomhet.

Innsamlingskontrollens styre hadde pr. 31. desember 2020 følgende sammensetning:

- Oddbjørn Nesje, Styrets leder
- Jan Egil Aase, Vara
- Ragnhild Elisabeth Øien Toyomasu
- Anne Brude, Vara
- Svein-Arne Martinsen
- Odd Lasse Birkeland, Vara
- Wilhelm Klose
- Niels-Christian Holm, Vara
- Bjørn Hagen
- Ine Hagen, Vara
- Knut Fridtjof Blütecher
- Nina Elisabeth Larsen, Vara
- Ellen Lome
- Tim Enebakk, Vara

Styremedlemmene har personlige varamedlem.

Det har i 2020 vært avholdt 4 styremøter. Årsmøte ble avholdt 28. mai 2020

Covid-19

2020 har vært preget av Covid-19 og tiltak relatert til den pågående globale pandemien. For Innsamlingskontrollen sin del har dette i størst grad påvirket tiltak ut over kjernevirksomhet.

Kontroll, analyse og godkjenning av ideelle organisasjoner har skjedd på en nøyaktig og effektiv måte. Siden andre prosjekter har bortfalt har vi brukt mye tid på å gjennomgå og lage rutiner for den årlige analysen. Resultatet er at vi er frempå med fakturering og ikke vil oppleve fjorårets etterslep på nærmere NOK 250.000,- i 2021. Dette har ført til at årlige inntekter har gjort et markant hopp i forhold til tidligere år.

Rådgivning og hjelp til givere og organisasjoner har ellers blitt prioritert, og vi har jobbet hardt for å gi tilbakemeldinger raskt og effektivt.

Alle arrangement, kurs og samlinger som skulle utføres etter mars 2020 måtte avlyses. Det inkluderer regnskapskurs, Innsamlingskontrollens dag og ICFO-konferansen. Siden Innsamlingskontrollen kjører alle sine arrangementer med tap har dette påvirket budsjetterte kostnader. Det har også blitt vanskeligere å drive fysiske arrangement og annet ikke-digitalt arbeid for å gjøre Innsamlingskontrollen bedre kjent.

Alle styremøter har etter restriksjonene innført i mars blitt avholdt via nettmøter. Strategi som årlig settes i eget strategidokument har måtte justeres fortløpende. Administrasjonens to ansatte har begge barn i barnehage, og dette har ført til at man i løpet av året har hatt mindre ressurser tilgjengelig grunnet nedstenging, karantene og skjerpede krav rundt sykdom og liknende. Uforutsigbarheten knyttet til dette har også gjort det vanskelig å sette i gang nye store prosjekter ut over bytte av kontor og gjennomgang av årlig granskning/SOPer.

All møtevirksomhet har blitt påvirket, både med private og offentlige aktører. Spesielt har vi opplevd at å få svar på henvendelser, eller arrangere møter med offentlige instanser som kulturdepartementet har vært bortimot umulig.

Flere organisasjoner har kontaktet oss med bekymringer for 2020, og hvordan dette vil påvirke nøkkeltall, resultat og videre godkjenning. Vi har hatt flere samtaler om muligheter for rapportering og avvikelse fra krav for 2020. Vi har oppfordret alle organisasjoner med spørsmål om å ta kontakt, og vil i utgangspunktet se på dette «case-by-case».

Innsamlingskontrollens godkjenningsordning.

Ved årets utgang var det 192 innsamlinger/organisasjoner som var godkjent mot 177 i 2019. I løpet av 2020 er det 21 nye organisasjoner som er godkjent. Det er en avgang på 5 organisasjoner. Det er snakk om to organisasjoner som har bedt om å bli fjernet fra godkjentlisten, samt tre organisasjoner som ikke har sendt inn dokumenter i rimelig tid.

Med skjerpede rutiner og oppdaterte SOPer forventer vi å se noe utskiftning av organisasjoner som ikke klarer å overholde Innsamlingskontrollens krav til profesjonalitet. Målsettingen med godkjenningsordningen er å kvalitetssikre innsamlinger og gjennom dette ivareta givernes interesser og sikre at organisasjonene opptrer på en måte som skaper og opprettholder nødvendig tillit.

Gjennom godkjenningsordningen forplikter organisasjonene seg til å følge spesifikke regnskapsregler og underlegge seg ekstern kontroll. I tillegg forplikter organisasjonene seg til å bruke IK-logoen i all sin markedsføring. Styret har lagt vekt på å styrke synligheten og relevansen for Innsamlingskontrollen gjennom økt medieoppmerksomhet og også gjennom den varsling som foretas overfor til organisasjoner som ikke opptrer i samsvar med god innsamlingskikk.

IK har også en rolle som premissleverandør i hvilke krav som stilles til innsamlinger. IK har med dette en funksjon med hensyn til organisasjonenes kvalitetssikring av egen virksomhet.

OBS-listen.

Det ligger innenfor IKs formål å bevisstgjøre giverne samt å advare mot useriøse innsamlingsorganisasjoner. I tråd med dette har Innsamlingskontrollen etablert en OBS-liste over organisasjoner det forekommer negative opplysninger om i ulik grad. Det var ved årskiftet 24 organisasjoner som er oppført på denne. Vurderingsgrunnlaget baseres på følgende kriterier:

- • Transparent ut fra det økonomiske og organisatoriske.
- • Kostnadmessige forhold.
- • Om innsamling gjennomføres i samsvar med god innsamlingskikk

Samtlige organisasjoner som er oppført på OBS-listen har fått anledning til å uttale seg før de blir oppført. Oppføringen er basert på objektive kriterier forankret i retningslinjer som er utarbeidet. Listen revideres fortløpende. Organisasjoner som har innstilt virksomheten eller hvor det ikke er innsamlingsaktiviteter tas ut av listen

Kontrollarbeidet.

Utgangspunktet for 2020 var å sette ut deler av det årlige kontrollarbeidet til revisorer. Antallet godkjente organisasjoner har økt betraktelig de siste årene, samtidig som profesjonalitet og kvaliteten på regnskapene til organisasjoner som har vært godkjent lenge har blitt svært høy. Behovet for å frigjøre ressurser for å følge opp nye organisasjoner var til stede. Grunnet Covid-19 og medførende bortfall av arrangement og arbeidsoppgaver valgte man å beholde dette internt for 2020. Det vil vurderes fortløpende hvorvidt det er formålstjenlig å bringe inn ekstern hjelp i 2021 basert på Covid situasjonen.

Det har blitt gjennomført rundt tretti konsultasjoner og kurs i NRS (f) ideelle regnskap med enkeltorganisasjoner i løpet av året. Både for nylig godkjente organisasjoner, men også organisasjoner som ønsker å bli godkjent eller bare akter å starte ideell virksomhet og ønsker å gjøre dette riktig.

Etiske retningslinjer.

Administrasjonen har som tidligere mottatt en rekke henvendelser fra organisasjoner, publikum og presse, som er vurdert i forhold til de etiske retningslinjene. Oppfølging i OBS-listen er for en stor del forankret i dette.

De etiske retningslinjer bygger på 5 universelle hovedprinsipper; Ærlighet, Respekt, Integritet, Forståelse for givers situasjon og Åpenhet.

Retningslinjene er av generell karakter hvor giverens interesse er det sentrale. Det er givernes interesse og ikke organisasjonenes IK ivaretar gjennom de etiske retningslinjene.

Markedsføring.

Innsamlingskontrollen har mottatt færre klager på OBS-organisasjoner i 2020 enn i 2019. Vi ser likevel at OBS-organisasjoners oppfølging på våre nettsider er godt besøkt, og at klagetallene ikke står i forhold til antall besøk.

Det har ikke vært noen saker av landsdekkende karakter basert på IKs initiativ i 2020. Vi har likevel vært godt representert i media. I generelle saker om godkjente organisasjoner påpekes ofte det faktum at de er godkjente hos oss.

TV-aksjonen 2020 gikk til WWF. Flere kommuner valgte å boikotte årets aksjon, med begrunnelse i WWFs rovdyrpolitikk, selv om midlene utelukkende går til formålet plast i havet. Innsamlingskontrollen produserte derfor en artikkel til forsvar for WWF - "Det er trygt å gi til TV-aksjonen". Den ble delt på våre Facebook-sider, og ble hyppig delt av tilhengere. I tillegg ble den henviset til i flere leserinnlegg i diverse aviser, samt en rekke kommuners nettsider.

Boikotten av årets TV-aksjon har skapt flere mediasaker både i NRK, riksdekkende og lokalaviser. I svært mange av disse har det blitt henviset til at WWF er godkjent av Innsamlingskontrollen og at IK står som garantist for at pengene utelukkende går til det oppgitte formål for aksjonen - plast i havet.

Innsamlingskontrollen har utenom fellesferien og den årlige regnskapsgjennomgangen til de godkjente produsert, publisert og betalt for spredning av artikler på Facebook med relevante temaer rundt innsamling og ideell virksomhet. I de ukene der det ikke har vært boostet artikler har vi hatt en "branding-kampanje" rundt IKs godkjent-stempel - "Se etter Innsamlingskontrollens godkjent-stempel".

Innsamlingskontrollen hadde digital stand på Innsamlingsrådets årlige fundraisingkonferanse. I den sammenheng ble det produsert en video spesifikt rettet mot den antatte målgruppen for konferansen. Denne var tilgjengelig på IKs "stand" og ble vist flere ganger i pausen mellom programpostene på konferansen.

I forbindelse med nye lokaler har man gått til innkjøp av utstyr slik at kommunikasjonsansvarlig kan produsere egne annonser og dokumenter. Med bakgrunn i dette planlegger vi å kjøre flere tilpassede annonser i både digitale medier og aviser. Arbeidet ble påbegynt i 2020, men annonsene kommer først ut i 2021.

I 2020 økte antall netto følgere på Facebook med 131. Ved årsslutt var antall følgere totalt 3508. Det jobbes kontinuerlig med å øke dette antallet.

Stiftelsen Innsamlingskontrollen i Norge

Innsamlingskontrollen hadde 61 000 besøkende på nettsiden i 2020. Dette er en nedgang på rett under 10% fra 2019.

Innsamlingskontrollen har videreført fokus på søkemotoroptimalisering i 2020 ref. kommunikasjonsplan. Vi er generelt høyt plassert på organiske, relevante søk i google (obs, godkjent, aktivitetsregnskap osv.).

Forholdet til publikum og organisasjoner.

Antallet henvendelser fra personer som ønsker å starte nye organisasjoner har økt kraftig. Vi har brukt mye tid på å veilede disse, ofte med resultat at man har funnet eksisterende organisasjoner som ønsker hjelp, eller ved at man har startet opp med bruk av aktivitetsregnskap og godt definerte formål.

I likhet med tidligere år har det vært et betydelig antall klager fra personer som har mottatt konkrete betalingsoppfordringer til tross for at de benekter at de har gitt noe tilsagn. Henvendelsene gjenspeiler også til

dels aggressiv markedsføring - spesielt overfor eldre mennesker. Dette gjelder utelukkende organisasjoner/innsamlinger som **ikke** er godkjent av Innsamlingskontrollen.

Samarbeidet med organisasjonene fremstår fremdeles veldig positivt, om noe begrenset. Regnskapskurs og møter, samt felles samlinger gir noen forum for feedback. Planene var å avholde Innsamlingskontrollens dag med fokus på regnskap og forvaltning. Dette må utsettes til tidligst 2021 og med forbehold om Covid-19 vaksinerings.

Vi avholdt et regnskapskurs i 2020, samt et online møte for Innsamlingsrådets medlemmer. Begge kursene hadde mellom 20 og 30 deltakere. Det har ikke vært mulig å opprettholde samarbeid med Frivillighet Norge i 2020, men vi satser på å ta opp tråden igjen når ting normaliseres. Samarbeidet med Norges Innsamlingsråd er fremdeles svært positivt.

Inntektsgrunnlag - forholdet til bevilgende myndigheter, og andre offentlige instanser m.v.

Inntektsgrunnlaget er basert på innmeldingsavgift og årsavgifter fra de godkjente organisasjonene. Årsavgiften er progressiv og beregnes i forhold til brutto innsamlede midler. Dette innebærer en subsidiering av de små organisasjonene som i realiteten ikke dekker sin forholdsmessige andel av kostnadene.

Målsettingen er at årsavgiftene skal finansiere godkjenningsordningen. Regnskapsgjennomgangen og de kontrollene vi i den forbindelse gjennomfører er arbeids og resurskrevende. Dette er en nødvendig funksjon av våre oppgaver som et kontrollorgan.

En vesentlig side av vårt arbeid er informasjonsvirksomhet. For å motarbeide de useriøse aktørene må givne i langt større grad bevisstgjøres. Dette er en samfunnsmessig oppgave det ikke er rimelig at de seriøse organisasjoner alene dekker.

Kostnadene til dette arbeidet herunder arbeidet med OBS-listen, hjemmesiden og øvrig markedsføring er betydelige. Det er betydelige samfunnsinteresser vi gjennom dette arbeidet utfører. Dette burde gjenspeiles i de statlige bevilgningene, noe det dessverre ikke gjør.

Vi har for 2020 mottatt kr. 300 000 i offentlig støtte. Bevilgningen er tilsvarende for 2019. IK er ikke oppført med egen post i Kulturdepartementets forslag til statsbudsjett til tross for at departementet i andre sammenhenger roser kontrollvirksomheten vi har ansvaret for.

Vi har en god dialog med Forbrukerombudet, og samarbeider med disse rundt klager.

Økonomi m.v.

Regnskapet for 2020 viser et overskudd på ca 569.000. Dette er betraktelig høyere enn budsjettert underskudd på -247.000,-

Bakgrunnen for overskuddet har to hovedfaktorer. Administrasjonens fokus på interne rutiner, analyse og årlig godkjenning har gjort at vi både har fått inn fjorårets etterslep på 237.000, men også unngått nesten alt etterslep for 2020. Totale inntekter for 2020 er ca 500.000,- høyere enn for 2019.

I tillegg har omprioritering av ressurser og restriksjoner rundt Covid-19 gjort at utgifter er betraktelig lavere enn forventet. Man brukte ikke eksterne revisorer for årlig godkjenning, og man fikk ikke anledning til å ta del eller avholde de arrangementer man ønsket. De prosjektene man hadde anledning å planlegge (annonsering, godkjent-diplom etc) har i all hovedsak blitt utsatt til 2021.

Årsregnskapet er utarbeidet under forutsetning av at stiftelsen skal fortsette sin virksomhet. Forutsetningene for dette er til stede.

Forholdet til massemedia.

Medias interesse rundt Innsamlingskontrollen fortsetter å øke. Dette henger sannsynligvis sammen med økt engasjement på grasrotnivå, katalysert via sosiale medier og nye betalingsløsninger.

Godkjent-ordningen opplever økt fokus, med spørsmål fra media om hvorfor organisasjoner ikke er godkjente. Samtidig er det en del misforståelser, konspirasjonsteorier og uvitenhet rundt hva en godkjenning faktisk innebærer. Innsamlingskontrollen må derfor fortsette å informere og pushe godkjentordningen i møte med mediene fremover.

Gjennom pressemeldinger og annen pressekontakt har vi oppslag både i radio, tv og i dagspressen. Vi har også kunne sette fokus på de useriøse og fokusere på positive trekk i bransjen for øvrig. Forholdet til massemedia oppleves gjennomgående som positivt.

ICFO.

IK er tilsluttet International Committee on Fundraising Organizations. Organisasjonens formål er å sikre at innsamlinger til veldedige formål organiseres og utføres på en tilfredsstillende måte og at de innsamlede midler benyttes til formålet.

ICFO består av 20 medlemmer fra 20 ulike land.

Administrasjon.

Innsamlingskontrollen sysselsetter 2 årsverk, fordelt på to fulltidsansatt. Disse fordeler seg på Daglig leder og en markeds og administrasjonsansvarlig. Daglig leder ivaretar også alt av analysearbeid og rådgivning rundt regnskap. Virksomheten har ingen forurensende virkning på det ytre miljøet.

Innsamlingskontrollen er ikke involvert i tvister av noen art.

Likestilling mellom kjønnene

Selskapets styre består av 7 medlemmer hvorav 2 er kvinner.

Oslo, den 11. mars 2021

Oddbjørn Nesje
Styreleder

Svein-Arne Martinsen

Wilhelm Klose

Bjørn Hagen

Knut Fridtjof Blütecher

Ragnhild Toyomasu

Ellen Lome

Per Kristian Haugen
Daglig leder